

[Lone Dybkjær]

I øvrigt ved vi også i kraft af netop internationalisering, i kraft af specialisering, at der er mange, der simpelt hen ikke er i stand til at få nogen af de såkaldt mere almindelige job, som simpelt hen mangler forudsætningerne af den ene, den anden eller den tredje grund for at bestride disse job. Derfor kan vi f.eks., vil jeg blot sige på uddannelsesområdet for de unge, ikke nøjes med at have nogle tilbud, der hedder gymnasieuddannelse og efg-uddannelse. Vi er nødt til at gå ud med en tredje type af tilbud, som er mere alment orienteret, og som er rettet mod mennesker, som ikke er udpræget bogligt orienterede. Det er nyt; før i tiden kunne man sige, at disse mennesker i højere grad kunne finde beskæftigelse direkte på arbejdsmarkedet. Det tror jeg vi må erkende at de ikke kan i dag.

Dernæst er det et spørgsmål, om vi kan forvente, at der vil være et almindeligt træk på arbejdsmarkedet, sådan at vi kan mindske ledigheden. Regeringen er optimist, det anerkender jeg, og jeg synes nok, der er andre udsagn, som er mindre optimistiske. Under alle omstændigheder synes jeg, vi kan konstatere, at der faktisk er en sjælden grad af uenighed blandt de såkaldte eksperter om, hvordan det vil gå. Det er jo vidt forskellige udsagn, de såkaldte eksperter inden for dette område kommer med med hensyn til ledigheden og med hensyn til, hvad der mere eller mindre automatisk kan ske.

Vores udgangspunkt er, at selvfølgelig skal vi være optimister med hensyn til at løse opgaverne, men jeg tror, vi skal være realister med hensyn til tiltagene og erkende, at det er en lang række store og små, kortsigtede og langsigtede tiltag, der skal til, for at vi kan løse problemerne.

Hr. Svend Auken sagde i sit indlæg noget, der altid bekymrer os, når han siger det, nemlig når hr. Svend Auken siger »uden merudgifter« og så tilføjer »uden nævneværdige merudgifter«. Jeg bliver nødt til at sige – og jeg vil gerne sige det helt stiltfærdigt – at vi bliver lidt allergiske, når vi hører udtrykkene »uden merudgifter eller i hvert fald uden nævneværdige merudgifter«. Vi kender alle sammen en eller anden privatøkonomisk situation, hvor det jo ikke er ligegyldigt, om vi bruger 102 kr. eller vi bruger 98 kr., når vi tjener 100 kr. Man kan godt sige, at disse 102 kr. jo ikke er nogen sær-

lig nævneværdig merudgift, men den er bare afgørende for, i hvilken retning det går.

Det er sådan set derfor, vi Radikale bliver lidt beklemte, når Socialdemokratiet, i dette tilfælde ved hr. Svend Auken – hr. Svend Auken skal endelig ikke opfatte det personligt – nævner denne type ting. Vi synes ikke, det er ligegyldigt, om man bruger 102 kr. eller man bruger 98 kr., hvis man tjener 100 kr. Det kan man så kalde et eller andet borgerligt flip, men så har vi et eller andet borgerligt flip på dette felt.

Det andet, jeg gerne vil tage fat på i hr. Svend Aukens indlæg – og igen er det som en af de tre talsmænd for Socialdemokratiet – er hr. Svend Aukens påstand om, at vi har 300.000 arbejdsløse. Ja, vi har 300.000 arbejdsløse i gennemsnit eller vel oven i købet 305.000 eller 306.000 – det svinger lidt fra dag til dag, men lad os bare sige 306.000 arbejdsløse. Det siger hr. Svend Auken, økonomiministeren siger 70.000, arbejdsministeren nævner nogle andre tal med jævne mellemrum, og hr. Rold Andersen, den tidligere socialminister og socialdemokrat, siger, at vi har 200.000 ledige.

Sandheden er imidlertid, at vi i den konkrete politik ikke kan tage udgangspunkt i gennemsnit. Vi er nødt til at tage udgangspunkt i mennesker og menneskers situation, og vi må spørge os selv, hvad den er. Vi har jo i forskellige sammenhænge, når det drejer sig om ledigheden, fået en række oplysninger, som viser, at vi ikke kan bruge disse 300.000 gennemsnitsmennesker til noget som helst, for vi er jo ikke gennemsnitsmennesker – himlen være lovet da. At der så er nogle, der nærmer sig gennemsnittet mere end andre, er en anden snak.

Hvis vi skal løse nogle konkrete opgaver, er vi nødt til at tage udgangspunkt i de forskellige ledighedstyper, og de forskellige ledighedstyper er jo, at nogle er tilknyttet en virksomhed, andre ikke er tilknyttet en virksomhed. Nogle modtager supplerende dagpenge, nogle er på arbejdsfordeling, og andre er ikke. Nogle er sæsonledige, nogle er på AF-ferie, nogle er på jobskift, og endelig er der faktisk omkring 100.000, som er langtidsledige.

Det vil sige, at vi må vælge i vores tiltag at tage udgangspunkt det ene eller det andet eller det tredje sted; vi kan ikke bruge de 300.000 til så forfærdelig meget.